

Для досягнення конкурентоспроможності підприємства важливо більше, ніж просто оновлення виробництва та управлінських процесів. Ключовим є глибоке розуміння кожної поставленої мети і, що найважливіше, їх досягнення. Мета, яка сформульована нечітко або є недосяжною, може призвести до серйозних проблем і навіть до зруйнування управлінської структури. Основним завданням є вміння швидко та ефективно використовувати свої конкурентні переваги на ринку. Всі зусилля повинні бути спрямовані на розвиток тих аспектів, які дозволяють підприємству бути більш ефективним у порівнянні з конкурентами.

Список використаних джерел:

1. Салига К. Методи конкурентоспроможності підприємств: формування та оцінка. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 58. С. 1–6. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58>.
2. Омельченко Т. Конкурентоспроможність українських підприємств у умовах війни. *Економіка і організація управління*. 2022. Вип. 3. ч. 47. С. 94–102. <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.10>.
3. Леськів Г.З., Франчук В.І., Левків Г.Я., Гобела В.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
4. Hviniaashvili, T. Changing the paradigm of strategic enterprise management in a digital economy. *Економічний простір*. 2021. № 172. С. 23–28.
5. Grynko T., Hviniaashvili T., Filippova V. Change management in business structures under the conditions of digitalization. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.22>.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Фартушний М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ: ДОСВІД ЗАКОРДОННИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах глобалізації економіки та активного розвитку міжнародної торгівлі досвід світових підприємств у сфері торговельних мереж є надзвичайно важливим для адаптації українських компаній до світових стандартів. Світові торговельні мережі демонструють високу ефективність управління, інноваційність та використання технологічних рішень для оптимізації ланцюгів постачання, що дозволяє задовольняти споживчі потреби на високому рівні.

Аналіз цих особливостей може стати основою для покращення роботи українських торговельних структур та підвищення їхньої конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Дослідження особливостей діяльності торговельних мереж активно розглядаються у наукових роботах іноземних та вітчизняних авторів. Шевченко Т. аналізує інноваційні стратегії торговельних мереж у ЄС [1], а Каліна І.І., Шуляр Н.М. та Хорошенюк А.П. акцентують увагу на ролі міжнародних стандартів якості у формуванні конкурентних переваг торговельних мереж [2].

Світові торговельні мережі на сьогоднішній день активно впроваджують новітні підходи до управління бізнес-процесами. Наприклад, у ЄС компанії, такі як Carrefour та Aldi, використовують централізоване управління для оптимізації витрат. Аналіз роботи торговельних мереж у США, наприклад Walmart, демонструє застосування методів Lean-менеджменту, що дозволяє зменшити операційні витрати та підвищити ефективність роботи [4; 5]. Слід також відзначити, що світові торговельні мережі активно інтегрують і цифрові технології, зокрема, Big Data та штучний інтелект (AI), які на сьогоднішній день дозволяють прогнозувати попит та оптимізувати логістичні процеси. Наприклад, Tesco у Великобританії використовує AI для управління запасами та зменшення рівня списання продукції. Торговельні мережі США та Європи успішно поєднують офлайн-канали продажів, що підвищує зручність для клієнтів. Використання робототехніки у складуванні, як це робить Amazon, дозволяє мінімізувати ручну працю та прискорити обробку замовлень. Досвід зарубіжних торгових підприємств показує важливість інтеграції сталого розвитку у стратегію торговельних мереж. Компанії, такі як ІКЕА та Н&М, впроваджують програми зменшення викидів CO₂, використання перероблених матеріалів та розвитку циркулярної економіки. Це не лише покращує їхній імідж, але й сприяє залученню екологічно свідомих клієнтів.

Торговельні мережі такі як, Lidl у Європі та Costco у США, застосовують оптимізовані ланцюги постачання для зниження логістичних витрат. Важливими є партнерські відносини з постачальниками, автоматизація процесів замовлень та використання системи Just-in-Time (JIT), що дозволяє зменшити складські витрати. Успішні торговельні мережі адаптують свої стратегії до особливостей місцевих ринків. Наприклад, Auchan у Китаї фокусується на локальних продуктах

та сервісі, що відповідає культурним і споживчим очікуванням. Отже, дослідження показало, що світові торговельні мережі демонструють ефективність завдяки інноваційним технологіям, сталому розвитку, оптимізації ланцюгів постачання та адаптації до локальних ринків. Українським підприємствам важливо вивчати ці аспекти для підвищення своєї конкурентоспроможності та впровадження найкращих світових практик.

Список використаних джерел:

1. Шевченко Т. Інноваційні кластери та їхній вплив на розвиток економіки: порівняльний аналіз України та Європейського Союзу. *Економічний розвиток регіонів*. 18. 2022. С. 45–52.
2. Каліна І.І., Шуляр Н.М., Хорошенко А.П. Роль якості в підвищенні конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому та міжнародному ринках: теоретичний аспект. *Економічний простір*. № 188. 2023. С. 55–59.
3. Резнік Н.П., Руденко С.В., Пилипчук К.М. Основні характеристики поняття логістики і системи управління ланцюгами постачань. *Innovation and Sustainability*. № 3. 2022. С. 95–102.
4. Стецюк А. Розвиток та удосконалення онлайн маркетингу в організації, на прикладі ТОВ «Епіцентр К»: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра : спец. 073 – менеджмент / наук. кер. О.А. Сороківська. Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2024. 78 с.
5. Гринько, Т.; Гвініашвілі, Т.; Котловська, Н. Управління конкурентоспроможністю підприємств оптової торгівлі. *Економічний простір*. 2023. № 185. С. 49–53. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-9>.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Федотов К. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Земельні ресурси є основою природного середовища та відіграють ключову роль у функціонуванні екосистем і забезпеченні життєдіяльності людства. Вони включають у себе різноманітні характеристики, такі як географічне розміщення територій, рельєф, склад і якість ґрунтів, рослинний покрив, водні ресурси, кліматичні особливості та мінеральні багатства надр. Земельні ресурси слугують не лише просторовою основою для розвитку різних галузей економіки, а й є головним засобом виробництва в аграрному та лісовому господарствах. Їх раціональне